

Från Loushults socken.

3747

När Sona Lasse botade "Villarpaskod."

Upp-teknaren härav minnes ännu som om det hänt i går ehuru jag då var endast en 4 å 5 års pojke och således över 50 år sen förflutit sedan händelsen gick av stapeln - huru en gammal "klok" c. 85 års man botade en medlem i min familj, (död 1906.) för "Villarpaskod". Patienten hade en längre tid gått med "ont i knäet," vilket unda förväntades enär det föraktades såsom obetydligt, och till sist fick sängen intagas enär ett öppet, fullt sår med rötta, oncidier uppstått jämte värk och stelhet i ben och knä. Sona Lassa, som bodde c. 1 km. från mitt d. v. hem i Loushults socken, och som brukade tjusa bort sjukdomar både å folk och få, dock icke såsom "ärlig och hederlig" kvacksalvare, ty sådana kunde

Villarpaskod.

3747

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

på den tiden många gånger kända mycket värdefull hjälp, särskilt vid hastigt påkomna kreatursjukdomar, då det ju ofta var för snat med avsevärda kostnader och dito besvär att hämta veterinär såväl som läkare — Sonen Lasse som var ett 1700-tals barn, tyckte att sjukdomar, som ju "bryta fram" ofta utau att man alls behöver göra sig till skottelven för dem, lika lättvindigt och "smärtfritt" börja bortschusas — Lasse har fått höra talas om den sjukas dilemma och gav sig ingen ro förrän han fick åtta sig hans behandling och säkra botande och detta oaktat skrock icke gillades i familjen, eller ^{av} den sjuke (men det var ju år 1882).

"Det är Villarpaskod" förklarade Lasse genast han fick se det onda benet "en myc-

Det farlig historia att råka ut för, ska ja
säg de Frans, men ja ska nog driva ut djärd
kanstyt; ja kan tocket, må du tra."

Så frågades om det fanns krut i huset,
men som inget sådant kunde uppdrivas
gick gubben sin väg, men återkom dagen därpå
med hälsomedlet, och så började räkning av
såret och det sjuka benet och patienten med.
Krutet, av vilket ett par nyppor lades på en tallrik
och antändes över knäet på samma gång som
gubben utförde några extra tecken över den sjuka.

Men resultatet blev ingen förbättring utan
svårare tvärtom. Denna metoden alla ofel-
bara kocus pocus. --

"Nå, om du på har råkat ut för själva "Go-
nisse", så ska ja driva ut honom, men då
för ja skjuta ut honom, det är ett säkert medel."

Dragen därpå återkom hasse innehavande ett gammalt rostigt, föga förtrouffande men för oss snarpojkar högst respektgivande smeksvunder. Så framtofs krut och tillaggingen av trollmedlet började, d. v. s. laddningen. Till förladdning togs en del av förleandets bloddränkta tuspar jämte ett blad av en gammal psalmbok allt under det gubben mumlade en del ord. Därpå gick patienten med den klack ut på åkeren (Jag minnes ännu, att det var en vacker vårsöndag strax efter folkets hade gått till kyrkan på f. m.) Å en större sten satte den sjukes sig lade det onda benet upp på stenen i nordlig riktning. "Doktorn" började sig med, lade eller hällt geväret över det dåliga benet, spände hansen och utropade: "Alla onda smaklar fall nu härut och till Gamlefas i Blåvalla."

samt fyrade av skattet, samtidigt som patienten skrek och svar: "aj som fan!" - Geväret, som nu gubben icke hållits på särdeles fast och stadigt, hade under skottlossningen givit det sjuka knäet en ganska eftertrycklig stöt, med påföljd av stor smärta för pat. och sårets "språng i blod". "Trollkarlen" ville dock heere göra troligt att smärtan och sårets öppnande uppstätt just när de onda vattarna "for fan i värld." Och detta fick man väl tro ty mannen blev verkligen frisk igen i sitt knä, men denna lyckliga och hastiga utgång berodde säkerligen helt värd på att det fula variga såret sprang i blod (blev nytt) och sedan vårdades bättre.

Resterna av den berimmande förledningen som vid skottets gång varit ut på åkern

tillvaratogs av Hr trollquaden för att spikas
in i en på snyren stående gammal vre-
sig och anskrämlig trollbjörk. "Väna för att
patienten aldrig mera skulle råka ut för
dettyget;" vimp. Villarpaskod.

Vad trollmannen fick eller begärde
för sitt verk vid detta tillfälle minnes
jag ej. mina äldre bröder icke, men han
brukade icke avvisa eller förakta "vad som
helst." Skjortor och andra klädespersedlar,
mattor och pängar togs emat här och
var i bygden för hans utövade Tjänster
och härvid skulle alltid en del "inrestå"
och utbetalas vid det goda resultatets up-
nående (tillfrisknandet) då även husets
goda Västrar (västerne) skulle genom offer-
na sin beskärda del.